

РЕШЕНИЕ

№ 441

гр. Пещера, 10.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЕЩЕРА, I ГР. СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Атанаска Ст. Павлова-
Стоименова

при участието на секретаря Севделина М. Пенчева
като разглежда докладваното от Атанаска Ст. Павлова-Стоименова
Гражданско дело № 20235240100004 по описа за 2023 година

Постъпила е искова молба от „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, ЕИК 203670940 със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Д-р Петър Дертлиев“ № 25, офис сграда Лабиринт, ет. 2, офис 4, представлявано от Изпълнителния директор Ю. Ю., срещу Г. И. Б., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Велинград, ул. **** 191, по чл. 415 от ГПК.

Твърди ищецът, че на 23.08.2021 г. е подписано Приложение 1 към Договор за продажба и прехвърляне на вземания /цесия/ от 23.08.2021 г., сключен между "Ай Тръст" ЕООД и „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, по силата на което вземането на "Ай Тръст" ЕООД, произтичащо от договор за предоставяне на поръчителство от 29.12.2016г., е прехвърлено в собственост на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, ведно с всички привилегии и обезпечения и принадлежности, включително и всички лихви. Уведомително писмо с изх. № УПЦ-П-КРС-АТ/2223297 от дата 13.09.2021 г., изпратено с известие за доставяне от страна на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, в качеството ѝ на пълномощник на цедента.

Съгласно договора за цесия „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД в качеството си на цесионер се е задължила от името на цедента и за своя сметка да изпраща уведомления за извършената цесия до длъжниците, за което Агенция за събиране на вземания има изрично пълномощно от цедента "Ай Тръст" ЕООД за уведомяване на длъжниците по реда на чл. 99, ал. 3 от ЗЗД.

В изпълнение на изискванията на закона, на ответника е изпратено по реда на чл. 99, ал. 3 от ЗЗД уведомление за извършената цесия, от страна на "Ай Тръст" ЕООД с изх. УПЦ-П-КРС- АТ/2223297 от 23.08.2021 г., с известие за доставяне чрез Български пощи ЕАД. Писмото е върнато в цялост като неполучено.

Към настоящата искова молба представят копие от уведомлението за

извършената цесия от страна на "Ай Тръст" ЕООД с изх. № УПЦ-П-КРС-АТ/2223297 от 23.08.2021 г.

Излага ищецът в исковата си молба, че на 24.04.2020 г. между "Кредисимо" ЕАД /Кредитодател/ и Г. И. Б./Кредитополучател/ е сключен договор за потребителски кредит с № 2223297, съгласно който Кредитодателят се е задължил да предостави на Кредитополучателя потребителски кредит, който Кредитополучателят се задължава при условията и сроковете на договора да усвои и върне, като заплати на Кредитодателя уговорената лихва за ползване на кредита. Между "Ай Тръст" ЕООД и Г. И. Б. е сключен договор за предоставяне на поръчителство, във връзка с възникналото облигационно правоотношение между кредитополучателя и кредитодателя. На същата дата между „Ай Тръст“ ЕООД и „Кредисимо“ ЕАД е сключен договор за поръчителство, по силата на който Поръчителя се е съгласил да отговаря солидарно с кредитополучателя по договор за потребителски кредит № 2223297.

Поради неизпълнение на задължението си по договора за потребителски кредит от страна на Кредитополучателя, същото е било изпълнено от солидарно отговорния длъжник - „Ай Тръст“ ЕООД. Заемополучателят не е възстановил платената сума по договора за заем на своя поръчител, поради което за „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД възниква правен интерес от предявяване на претенциите си по съдебен ред.

Формулират петитум да се признае за установено по отношение на ответника Г. И. Б., с ЕГН *****, че същият дължи на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, с ЕИК 203670940, следните суми, присъдени в издадената срещу него Заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 848/2022 г. на РС Велинград, а именно:

1626,52 лв. главница по с договор за потребителски кредит № 2223297; **441.41 лв.** възнаградителна лихва за периода 30.06.2020 г. до 30.09.2021 г., във връзка с договор за потребителски кредит № 2223297; **318.41 лв.** обезщетение за забава, начислено за периода 01.07.2020 г. до датата на подаване на заявлението в съда. За периода 13.03.2020 г. -14.07.2020 г. не е начислявана лихва за забава или неустойка, в изпълнение на разпоредбата на чл. 6 ЗМДВИПОРНС, законна лихва върху главницата считано от датата на подаване на Заявлението за издаване на Заповед за изпълнение и Изпълнителен лист до окончателното погасяване на дълга, както и да ни присъдите сторените и предявени разноси по ч.гр.д. № 848/2022 г. на РС Велинград.Претендира разноси и прави доказателствени искания.

В срока за отговор е постъпил такъв от ответника. Оспорва иска по основание. Твърди че договорът за кредит и поръчителство са нищожни. Твърди че е извършил плащания по договора за кредит. Оспорва размера на вземането.

След преценка на събраните по делото доказателства и във връзка със становищата на страните, съдът установява следното:

Издадена е Заповед за изпълнение на парично задължение №448/01.09.2022г. по ч.гр.д. № 848/2022 г. на РС Велинград, с която е разопредено ответникът Г. Б. да заплати на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, с ЕИК 203670940, следните суми - 1626,52 лв. главница по договор за потребителски кредит № 2223297, ведно със законната лихва от 29.08.2022г. до окончателното плащане, ; 441.41 лв. възнаградителна лихва за периода 30.06.2020 г. до 30.09.2021 г.; 318.41 лв.

обезщетение за забава, начислено за периода 01.07.2020 г. до датата на подаване на заявлението в съда, както и разноски в размер на 47,73 лева за държавна такса и 50 лева за юрисконсултско възнаграждение.

Срещу издадената заповед за изпълнение е постъпило в законоустановения едномесечен срок възражение по чл. 414 от ГПК от ответника по делото Г. Б., че не дължи посочените суми.

Районният съд е дал указания за предявява на иск в едномесечен срок на заявителя и настоящ ищец. Исковата молба е подаден в определения срок, поради което иска е допустим.

За изясняване на спора от фактическа страна е допусната и изслушана съдебно счетоводна експертиза, която дава следното заключение - Съгласно Договор за потребителски кредит № 2223297 от 24.04.2020 г. сключен между „Кредисимо“ ЕАД и Г. И. Б. и Приложение № 1 към него на последният е отпуснат потребителски кредит в размер на 1 728.61 лв. Кредитополучателят е следвало да погаси дълга на 17 месечни вноски по 134.84 лв., съгласно погасителен план, дължими на всяко последно число на месеца за периода от 31.05.2020 г. до 30.09.2021 г. Съгласно т.7 от приложението кредита е отпуснат при **годишен лихвен процент от 40.00 %, а съгласно т.8 ГПР е 48.21 %**. общия размер на всички плащания е 2 292.28 лв. Съгласно чл.4 от договора в случай, че кредитополучателя е заявил, че ще предостави обезпечение на кредита, същия следва да предостави на „Кредисимо“ ЕАД банкова гаранция в срок от 10 дни от подаване на заявлението или да сключи договор за предоставяне на поръчителство с одобрено от „Кредисимо“ ЕАД юридическо лице в срок от 48 часа от подаване на заявлението. Съгласно Договор за предоставяне на поръчителство от 24.04.2020 г. Г. Б. - потребител е сключил договор за поръчителство с „Ай Тръст“ ЕООД - поръчител съгласно който поръчителя се е задължил да сключи договор за поръчителство с „Кредисимо“ ЕАД, по силата на който да отговаря пред „Кредисимо“ ЕАД солидарно с потребителя за изпълнение на всички задължения на потребителя, възникнали с Договора за потребителски кредит, както и за всички последици от неизпълнение на задълженията по договора. Съгласно чл.8 /1/ потребителят дължи на поръчителя възнаграждение за обезпечаване на изпълнението на задълженията по договора за потребителски кредит. Съгласно Приложение Н 1 към Договор за предоставяне на поръчителство размера на възнаграждението на поръчителя е 38.17 лв. на месец за периода на действие на договора за кредит. Възнаграждението се дължи на датата на падежа на съответното плащане по кредита. Съгласно представени ми хронологични записи на „Кредисимо“ ЕАД от партидата на клиент Г. И. Б. с отпуснатия кредит в размер на 1 728.61 лв. са погасени задължения по стар заем.

Дължими суми по кредита : Главница - 1 728.61 лв. ; Договорна лихва - 563.67 лв. ; Възнаграждение поръчител - 648.89 лв. Съгласно представените данни от „Кредисимо“ ЕАД, **Г. Б. е извършил едно плащане по договора за кредит на 28.10.2020 г. за сумата 221.70 лв.** Съгласно представените данни от „Ай Тръст“ ЕООД, **Г. Б. е извършил едно плащане по договора за гаранция на 28.10.2020 г. за сумата 78.30 лв.**

На 20.08.2021 г. в счетоводството на „Кредисимо“ ЕАД е осчетоводено погасяване по задълженията на Г. Б. от поръчител „Ай Тръст“ ЕООД както следва :- Дт сметка 532002 Вземания главници по потребителски кредит - 1 626.52 лв. - остатък главница по договор към 20.08.2021 г. Г. И. Б. ; Дт сметка 496001 Вземания лихви по потребителски кредит - 441.41 лв - остатък договорна лихва по д-р към 20.08.2021 г. Г. И. Б. ; Дт сметка 496002 Вземания наказателни лихви по потребителски кредит - 97,70 лв - лихва

за забава по д-р към 20.08.2021 г. Г. И. Б. ;КТ сметка 499003 -Други кредитори с цялата сума - 2 165,63 лв.

На 20.08.2021 г. е взета следната операция :Дт сметка 494001 „Разчети за гаранция „Ай Тръст" - аналитична сметка 116 „Поръчителство" със сумата 2 165.53 лв - Прехвърляне на суми по искане от поръчител „Ай Тръст" - 2223297 - Г. И. 15елев ;На 20.08.2021 г. в счетоводството на „Ай Тръст" ЕОСД е осчетоводено погасяване по задълженията на Г. Б. както следва :Дт сметка 444100 Вземания по съдебни спорове Кт сметка 531006 Вземания от клиенти по претенции - 2 165.63 лв - непогасена сума по договор за кредит към 20.08.2021 г. - 2223297 Г. И. Б.. На 20.08.2021 г. е взета следната операция :Дт сметка 531006 Вземания от клиенти по претенции Кт 499001 „Други кредитори" - 2 165.63 лв - Прехвърляне на суми по искане от поръчител „Ай Тръст" - 2223297 - Г. И. Б. . . *Сумите са прихванати по насрещни разчети между „Ай тръст" ЕООД и „Кредисимо" ЕАД. На 20.08.2021 г. „Ай Тръст" ЕООД е погасил следните задължения на „Кредисимо" ЕАД по договора за кредит с Г. И. Б. :главници по потребителски кредит - 1 626.52 лв. ;договорни лихви по потребителски кредит - 441.41 лв. ;наказателни лихви по потребителски кредит - 97,70 лв. - към 20.08.2021 г. Към 20.08.2021 г. „Ай рътст" ЕООД е начислил лихви за просрочие върху дължимите суми по договора за поръчителство в размер на 26.43 лв. На 23.08.2021 г. задълженията са прехвърлени с Договор за цесия към „АСВ" ЕАД.Съгласно предоставените данни от „АСВ" ЕАД след датата на цесията 23.08.2021 г. няма постъпили плащания.Размерът на обезщетението за забава върху неизплатената главница за периода след датата на цесията - 23.08.2021 г. до датата на подаване на Заявлението по чл.410 ГПК - 30.08.2022 г. е 168.54 лв.*

В съдебно заседание вещото лице уточнява , че съгласно чл. 19, ал.4 от ЗПК, ГПР не може да превишава 5 пъти размера на законната лихва. Към датата на сключване на договора, размерът на законната лихва е бил 10 процента, или 5 пъти размера на законната лихва е 50 процента. Ако към размера на кредита се прибави сумата по договора за поръчителство 648,89 лв., платима на 17 вноски по 38,17 лв. месечно, то тогава размерът на ГПР е 116,99 процента, тоест надвишава многократно 5 пъти размера на законната лихва.

Експертизата е приета в о.с.з. като неоспорена от страните по делото.

По делото е представено копие от Договор за потребителски кредит /ДПК/с № 2223297/24.04.2020г. между „КРЕДИСИМО ЕАД / кредитодател / и Г. И. Б. / кредитополучател /, по силата на който кредитодател е предал на кредитополучател Б. сумата от 1728,61 лв., като с договора страните са уговорили заемът да се погаси на 17 равни месечни вноски от по 134,44 лв. всяка, при фиксиран годишен лихвен процент от 40,00 %, годишен процент на разходите в размер на 48,21 %., общия размер на плащанията е посочен като 2292,28 лева.

Сключени са още два договора на същата дата – договор за предоставяне на поръчителство /ДПП/ и договор за поръчителство/ ДП/ .

Предвидена е в чл. 4 ал.1 от ДПК е предвидено обезпечение , което се заявява от потребителя, но ако не го заяви и поиска кредит без обезпечение, то разглеждането на заявлението му ще бъде отложено със срок от 14 дни. В срок от 48 часа трябва да предостави обезпечение – да сключи договор за предоставяне на поръчителство или банкова гаранция , ако е поискал кредит с обезпечение.

Ответникът е сключил на същата дата -24.04.2020г. договор за предоставяне на поръчителство с АЙ ТРЪСТ ЕООД. Предвидено е възнаграждение по договора за поръчителство в размер на 648,89лева , с погашение на датата на падежа на всяка вноска в размер на 38,17 лева.

Приета е по делото СЕФ и Общи условия.

Представено е още копие от договор за продажба и прехвърляне на вземания от 23.08.2021 г., сключен между „КРЕДИСИМО“ЕАД и АЙ ТРЪСТ ЕООД в качеството им на продавачи и „АГЕНЦИЯ ЗА СЪБИРАНЕ ВЗЕМАНИЯ“/ „АСВ“ /ЕАД - в качеството на купувач, по силата на който страните се споразумели продавачът да прехвърли на купувача станалите ликвидни и изискуеми вземания, произхождащи от договори за потребителски кредит, които ще се индивидуализират в Приложение 1, неразделна част от договора. Страните се съгласяват да прехвърлят нови вземания като същите ще се индивидуализират в ново Приложение № 1 със съответна нова дата.

Ищецът е приложил още и Препис – извлечение от Приложение 1, към договора за продажба и прехвърляне на вземания , в което под номер 4125 е вписано името на длъжника Г. И. Б..

Представено е към исковата молба и Уведомление за извършено прехвърляне на вземанията отправено от „АСВ“ ЕАД до ответника Г. И. Б..

Приложено е и пълномощно, от дата 23.08.2021г., подписано от законния представител на „КРЕДИСИМО“ЕАД и „АЙ ТРЪСТ“ ЕООД, по силата на което е упълномощен ищеца да уведоми от името на упълномощителя всички длъжници по вземания на дружеството, възникнали по договори за кредит, които дружеството е цедирало, съгласно сключения на 23.08.2021г . Договор.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Предявеният иск е положителен установителен такъв и следва да се квалифицира по чл.422, ал.1 ГПК. Съгласно чл.422, ал.1 ГПК искът за съществуване на вземането се смята предявен от момента на подаването на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, когато е спазен срокът по чл.415, ал.1 ГПК.

Установява се по делото, че между праводателя на ищеца и ответника е бил сключен валиден Договор за потребителски кредит с № 2223297/24.04.2020г.. Установява се от доказателствата по делото, че потребителя Б. е кандидатствал онлайн за отпускане на потребителски кредит от „Кредисимо“ АД Както се посочи, в договора се съдържат лични данни на заявителя, известни само на него като трите имена, ЕГН, настоящ адрес, мобилен телефон за контакт, месторабота, номер на лична карта, имейл адрес, данни за контакт и телефон.Тези данни са посочени лично от заявителя Б. тъй като само той разполага с тях. Твърдения за противното не са направени . Ответникът не е оспорил получаването на сумата по уговорения в договора начин. Установено е също така, че между стария кредитор на ответника и ищеца е сключен валиден Договор за продажба и прехвърляне на вземания/ цесия/ от 23.08.2021г год., който е надлежно съобщен на длъжника с връчване на исковата молба.

Цесията следва да се счете за надлежно съобщена на длъжника и тогава, когато изходящото от цедента уведомление е връчено на длъжника, като приложение към исковата молба, с която новият кредитор е предявил иска си за изпълнение на цедираното вземане /какъвто е и настоящия случай/. Като факт, настъпил в хода на

процеса и имащ значение за съществуването на спорното право, получаването на уведомлението от цедента, макар и като приложение към исковата молба на цесионера, следва да бъде съобразено от съда при решаването на делото, с оглед императивното правило на чл.235, ал.3 ГПК. Изходящото от цедента уведомление, приложено към исковата молба на цесионера и достигнало до длъжника с нея, съставлява надлежно съобщаване на цесията, съгласно чл.99, ал.3, пр.1 ЗЗД, с което прехвърлянето на вземането поражда действие за длъжника на основание чл.99, ал.4 ЗЗД /в т.см. Решение №78/09.07.2014 г. на ВКС по т.д.№2352/2013 г., II т.о.; Решение №123/24.06.2009 г. по т.д.№12/2009 г. на ВКС, II т.о.; Решение №3/16.04.2014 г. по т.д.№1711/2013 г. на ВКС, I т.о./.В Решение №114/07.09.2016 г. на ВКС по т.д.№362/2015 г., II т. о. е прието, че е допустимо, по силата на принципа на свободата на договаряне съгласно чл.9 ЗЗД /какъвто е и настоящия случай/, предишният кредитор /цедентът/ да упълномощи новия кредитор /цесионера/ да извърши съобщението до длъжника като негов пълномощник. В този случай представителната власт възниква по волята на представлявания - цедента, съгласно разпоредбата на чл.36 ЗЗД, като обемът ѝ се определя според това, което упълномощителят е изявил съобразно чл.39 ЗЗД. Упълномощаването не противоречи на целта на разпоредбите на чл.99, ал.3 и ал.4 ЗЗД. /в изложението смисъл решение № 137/02.06.2015 г. по гр. д. № 5759/2014 г. на III ГО на ВКС, допуснато по въпроса: “цесионерът/приобретател на вземането/ може ли да уведоми длъжника за прехвърлянето на вземането като представител на цедента“ и решение № 123/24.06.2009 г. по т. д. № 12/2009 г. на II ТО на ВКС, допуснато по въпроса: „Може ли да се счита, че получаването на препис от исковата молба и уведомлението за цесия е надлежно съобщение за цесията на длъжника“/.

Съгласно чл. 11, ал. 1 от Закона за потребителския кредит (ЗПК), който е приложим в отношенията между страните договорът за потребителския кредит, се изготвя на разбираем език и съдържа изрично изброени реквизити, сред които – общият размер на кредита и условията за усвояването му (т. 7); лихвения процент по кредита; годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит (т.10) и условията за издължаване на кредита от потребителя, включително погасителен план, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски (т.11) .

В настоящия случай съдът счита, че договорът е изготвен на разбираем език и в тази връзка са спазени изискванията на закона. Сключеният онлайн Договор за потребителски кредит /ДПК/ е валиден Ищецът е материално-правно и процесуалноправно легитимиран да предяви иск по чл.422 от ГПК.Същият има качеството на поръчител по надлежно сключен договор за поръчителство чрез двустранно направени от страните електронни волеизявления от разстояние по правилата и формата, предвидени в чл.138 ал.1 от ЗЗД във връзка ЗЕДЕУУ-във формата на електронен документ. Липсват твърдения за противното.

Съгласно чл. 22 ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 11, ал.1, т.7 - 12 и т.20, договорът за потребителски кредит е недействителен. Липсата на всяко едно от тези императивни изисквания води до настъпване на последиците по чл.22 ЗПК - изначална недействителност на договора за потребителски кредит, а когато договорът е обявен за недействителен, отговорността на потребителя не отпада изцяло, тъй като дължи връщане само на чистата стойност на кредита, но не дължи връщане на лихвата и другите разходи по кредита. С оглед гореизложеното по повод съдържанието на сключения договор между ответника и праводателя на ищеца „АСВ“ ЕООД съдът

счита, че не са спазени изискванията на чл. 11, ал.1, т.7, т. 10 и т. 11 от ЗПК, поради което договорът за потребителски кредит е недействителен, като за недействителността на договора съдът следи и служебно. За нищожността съдът следи служебно и при констатиране се позовава на същата.Имайки предвид последиците на тази недействителност съгласно разпоредбата на чл. 23 ЗПК, то потребителят – ответник по настоящото дело дължи връщане на чистата стойност по кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита.

На първо място към договора не е приложен погасителен план, а от договора се установява, че се дължи една обща сума всеки месец, но не става ясно какъв е размерът на главницата, какъв е размерът на лихвата, освен това и кредиторът е начислил и възнаграждение за предоставяне на поръчителство, като заемополучателят не би могъл да разбере какъв е лихвеният процент след извършване на съответните математически изчисления, а именно от сбора на определените погасителни вноски да извади размера на главницата по договора за паричен заем и по този начин да получи сумата, която дължи, като договорна лихва, а освен това се претендира и неустойка. Посочен е годишен лихвен процент, от който обаче не става ясно по какъв начин той се отразява в размера на погасителните вноски. Липсва погасителен план, съставен съгласно изискванията на закона, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми, дължими при различни лихвени проценти за целите на погасяването.

На следващо място посочената възнаградителна лихва в размер на 40,00 % надхвърля размера на законна лихва изчислен трикратно за необезпечените кредити, и двукратно за обезпечените. Тоест клаузата на договорната лихва противоречи на принципа добрите нрави, неравнопавна е и като такава е нищожна.

Относно наведеното от ответника възражение че действителният ГПР е различен от уговорения в договора, съдът го намира за основателен. Вещото лице уточнява, че ако към размера на кредита се прибави сумата по договора за поръчителство 648,89 лв., платима на 17 вноски по 38,17 лв. месечно, то тогава размерът на ГПР е 116,99 процента, тоест надвишава многократно 5 пъти размера на законната лихва. Ето защо възнаграждението за предоставяне на поръчителство не е включено в ГПР, което противоречи на чл. 19 ал. 4 от ЗПК, и ако се включи надхвърля допустимия размер от пет пъти законната лихва. Съгласно чл. 19, ал. 1 ЗПК е предвиден начина на формиране на годишният процент на разходите по кредита, в него следва да се включат разходите по сключения от ищеца с ответника АЙ ТРЪСТ ЕООД Договор за предоставяне на поръчителство. След като съгласно чл. 4, ал. 1 от договора усвояването на сумата по кредита, е обусловено от предоставяне на поръчителство от одобрено от „КРЕДИСИМО ” ЕАД лице. Анализът на посочените клаузи сочи, че потребителят има право на избор какво обезпечение да избира, но не може да избира измежду обезпечаване на кредита и необезпечаване на кредита. Следователно във всички случаи заемът задължително се обезпечаваше, тоест налице е хипотезата на чл.11 ал.1 т.18 от ЗПК за включване в съдържанието на ГПР и на задължителното обезпечение на кредита респективно и на разходите по него предвид свързаността на двата договора доколкото без поръчителство договорът за заем не може да се сключи. Сключеният договор за предоставяне на поръчителство срещу уговорено възнаграждение е компонент на ГПР по кредита, тъй като се обхваща от легално дадената дефиниция в пар. 1, т. 1 ДР ЗПК за общ разход, т.е. всички разходи кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и

всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Несъмнено заплащането от ответника на възнаграждение за поемане на поръчителство от свързаното с кредитора дружество представлява допълнителна услуга, която произтича от договора за кредит и която е задължително условие за усвояване на кредита. В случая посочения размер на ГПР не отговаря на действителния. Невключването му води до заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал.2, т. 4 ЗЗП, което не дава възможност да се определи действителния ГПР като в същност е налице фактическа липса на ГПР по смисъла на закона, а не фактическа грешка при изчисляването му, което води до нищожност на целия договор по смисъла на чл.11 ал.1 т.10 от ЗПК. Доколкото в процесния случай в уговорения ГПР не са включени всички действителни разходи, то съдът намира, че е налице противоречие с императивната разпоредба на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК и Договорът за паричен заем е недействителен на осн. чл. 22 ЗПК. В този смисъл е и практиката – Решение по в.гр.д. №248/2022г. на ОС Пазарджик, Решение по в.гр.д.№120/2022 г. на ОС Пазарджик, Решение по в.гр.д.№224/2022г. на ОС Пазарджик и др.

При действието на чл. 138 от ЗЗД поръчителят се задължава пред кредитора на друго лице да отговаря за изпълнение на неговото задължение. Поръчителството е безвъзмездна сделка, т.е. поръчителят не получава възнаграждение и само при изрично договаряне на страните може да бъде включена клауза за заплащане на такова.

Плащането на дълга от поръчителя вместо от потребителя дължник е установено от събраните доказателства по делото, поради което потребителят Г. Б. дължи сумите установени по делото и посочени по-горе на поръчителя “Ай Тръст” ЕООД, изпълнил вместо него задължението му по ДПК към кредитодателя „Кредисимо“ ЕАД.

Съгласно цитираните по-горе предварително изготвените от кредитора Общи условия /ОУ/ за предоставяне на кредити, регламентиращи общите правила при които „Кредисимо“ АД, извършва дейност по предоставяне на кредити на физически лица, е записано в чл.12, от Раздел III „Кандидатстване за кредит.Обезпечение“, че кредитополучателят може да предостави обезпечение на кредита, което по вид се определя от кредитополучателя, а срокът за предоставяне му-от кредитодателя,като това може да бъде банкова гаранция в размер, покриващ всички задължения на кредитополучателя по договора, представена в 10-дневен срок от подаване на заявлението, платима от банката в едnodневен срок от искането на кредитора „Кредисимо“АД или безусловно да сключи договор за предоставяне на поръчителство с поръчител в срок от 48часа или само до два дни от подаване на заявлението. В Общите условия, Раздел IV “Оценка на кредитоспособността на кредитополучателя и одобряване на заявлението“, в чл.4 е записано, че при одобряване на заявлението „Кредисимо“АД ще уведоми кредитополучателя на указания от него имейл адрес или телефонен номер чрез SMS позвъняване. Въпросът за обезпечаването на кредита с поръчителство е доразвит в Договора за потребителски кредит №2223298 от 24.04.2020г. /чл.4/ като потребителят е ограничен в правото си да избира кой да бъде поръчител по кредита му и че това може да бъде само предварително одобрено от кредитора юридическо лице /по списък/, тоест физическите лица са елиминирани без съгласието на кредитополучателя като възможни негови поръчители, което пряко

ограничава правата и възможностите на потребителя да обезпечи задължението си по начин, избран от самия него. Като последица от непредставяне на обезпечение, при положение, че потребителят иска такова, води като последица санкция-непораждане на действие на договора за потребителски кредит /чл.4 ал.2/. В случая потребителят няма избор.

Институтът на поръчителството е доразвит и в сключен договор за поръчителство /ДП/ с точно определен и избран от кредитодателя „Кредисимо“ АД поръчител на 24.04.2020 г. в лицето на „ Ай Тръст“ ЕООД /Финансова институция,вписана в Регистъра на финансовите институции по чл. 3 ал.1 от ЗКИ при БНБ-с право да извършва гаранционни сделки като основна дейност/, и без страна по него да е потребителят, по чието искане принципно се иска обезпечението. В този изрично е отразено в **буква “г”**, че поръчителят е включен в оповестения от „Кредисимо“ АД списък на лицата, от които дружеството приема поръчителство за задълженията по отпуснати от „Кредисимо“ АД потребителски кредити, тоест налице е предварително и едностранно наложена идентификация от кредитора и спрямо потребителя кой може и кой не може да бъде поръчител по отпуснати от него кредити като обезпечение, без да се отчита интереса на потребителя, което води до неравнопоставеност в правата и задълженията на кредитора и потребителя.

В същия договор за поръчителство /ДП/, сключен между кредитодателя „Кредисимо“ АД и поръчителя „Ай Тръст“ ЕООД е уговорено, че поръчителят отговаря солидарно с потребителя за размера на задълженията по договора към кредитодателя. Предвидено е, че поръчителят се задължава при писмено поискване от „Кредисимо“ АД за плати всички изискуеми задължения на потребителя по ДПК /чл.4 ал.1, чл.5 ал.2/, след информиране на поръчителя за всяко неизпълнено от потребителя задължение за плащане на главница, лихва или други разходи по ДПК или при настъпила предсрочна изискуемост.

В чл.4 от Договора за предоставяне на поръчителство/ ДПП/ както се посочи, е предвидено, че поръчителят има право на възнаграждение за изпълнение на задълженията по този договор, както и да иска от потребителя възстановяване на сумата на платените от поръчителя задължения на потребителя по ДПК, със законна лихва и разноските направени от поръчителя. Размерът на възнаграждението за обезпечаването на изпълнението на задълженията на потребителя по ДПК /тоест възнаграждение само за даваното обезпечение, независимо от това дали ще се стигне до активиране на самото обезпечение при неизпълнение от потребителя по същество/, е посочен в Приложение №1 към договора за предоставяне на поръчителство /ДПП/, според което при предоставено поръчителство за кредит от 1728,61, погасяван за 17 месеца, дължимото възнаграждение на поръчителя до крайния падеж-30,09,2021г., е в размер на 38,17лв. на месец заедно с месечната погасителна вноска от 134,84лв./ или общо 648,989 лв. , т.е. без дори да се приведе в изпълнение този обезпечителен институт и реално потребителят да не се ползва от него за срока на действие на ДПК. Освен това, в договора за поръчителство, сключен между кредитодателя и поръчителя и без участието на потребителя, е предвиден специален ред за извършване на плащанията от поръчителя по договора за поръчителство и други договори за поръчителство в хипотеза на недостатъчен размер на плащанията и без посочен за кой от договорите се отнася плащането, като плащанията се извършват съответно и в поредност-разноски по съдебно и извънсъдебно събиране на вземанията; лихва за забава или друго предвидено в договора обезщетение за неизпълнение; разноски във връзка със сключването и изпълнението на ДПК; възнаградителна лихва и на последно

място главница /последното е най-обременителното задължение за потребителя по ДПК-чл.13 от Раздел VI на ДП/. Този ред на погасяване е в изключителна полза и в интерес на кредитора и във вреда на потребителя, защото най-обременителното за него задължение /главницата/, е лихвоносно и по него ще се начислява лихва до последния ден на плащането.

В ДПП /договора за предоставяне на поръчителство/ е предвидена и възможност плащането на възнаграждението от потребителя на поръчителя да става чрез кредитодателя (като овластено от поръчителя лице), както и е изрично предвидено приоритетно погасяване на вземането за възнаграждение за обезпечението при недостатъчен размер на платената сума за погасяване на изискуемите задължения на потребителя към „Кредисимо“ АД и на задълженията му към поръчителя, **като приоритетно се погасяват задълженията към поръчителя,** /Раздел IV. Възнаграждение-чл.8 ал.5 изр. II-ро от Договора за предоставяне на поръчителство/. Тоест, погасяването на възнаграждението за неактивирано и реално неизползвано обезпечение се погасява с приоритет в ущърб на потребителя, който има най-обременителното си задължение към кредитодателя- задължението да върне стойността на кредита. В случая, уговорките по възнаграждението на поръчителя в ДПК, ДП и в ДПП са в непосредствена полза да обслужват интересите на кредитодателя /“Кредисимо“ АД/ и свързания с него поръчител /“Ай Тръст“ ЕООД/ и същите имат както се посочи характеристиките на „свързани лица“, /едно и също седалище и адрес на управление на ЕООД и АД, като кредиторът „Кредисимо“ ЕАД е едноличен собственик на капитала на поръчителя „Ай Тръст“ ЕООД-виж данните от Търговския регистър/, и като потребителят плаща възнаграждението дори и без примерно да се възползва от обезпечението само поради факта, че е поискал да има поръчител само и само за да получи кредита за 24 часа, а не за след 14 /четирнадесет/ календарни дни.

Предвид изложеното налага се извода, че вземането за поръчителство се основава съответно на неравноправна клауза за потребителя. Макар отношенията между кредитора и длъжника да са предоставени като регламентирани от отделни договори /ДПК и ДП, ДПП/, в същност от изложените факти и основания се налага извода, че се касае за свързани и обусловени правоотношения, които не могат да съществуват самостоятелно. Налице е договорна обвързаност между кредитора и поръчителя с изрична уговорка за приоритетно заплащане на възнаграждението по поръчителството пред това по основното задължение по кредита. Както и е налице дълг по кредитно правоотношение, с уговорени акцесорни плащания и те следва да се разглеждат като едно цяло. Зад обособяването на отношенията по обезпечаване на кредитното правоотношение в отделен договор, ясно се установява целта да се заобиколи закона и забраната за уговаряне допълнителни такси във връзка с усвояването и управлението на договора, съгласно чл.10а ал.2 от ЗПК. В случая възнаграждението за поръчителя не е включена в предвидения по договора ГПР /годишен процент на разходите/, а ако бъде изчислена стойността му с този разход ще надвиши съществено максималния допустим размер по чл.19 ал.4 от ЗПК-петкратния размер на законната лихва по просрочени задължения в левова и валута по ПМС на РБ. Както се посочи плащането на тази такса /възнаграждение/ е уговорено като приоритетно, дори преди плащането на основното задължение по кредитното правоотношение, от което недвусмислено се налага извода, че неговата пряка и непосредствена цел е да обезпечи гарантиран доход, без да има сигурност в насрещната престация, което като последица води до неоснователно обогатяване за

кредитора-както за кредитодателя, така и за поръчителя. По този начин на практика с възнаграждението се предвижда допълнителна такса за услуга, без яснота дали същата реално ще се предостави, което представлява абсолютно противоречие с чл.10а ал.4 във връзка с ал.2 от ЗПК и на това основание се касае за нищожна клауза по смисъла на чл.21 ал.1 от ЗПК и до колкото при забава на потребителя кредиторът има право само на законната лихва върху неплатената в срока сума за времето на забавата и всякакви други уговорки са нищожни, което влече нищожност на договора за предоставяне на поръчителство, доколкото клаузите по обезпечението са иманентно присъща част от съдържанието на ДПК -чл.11 ал.1 т.18 от ЗПК и е следвало безусловно да се включи и да бъде инкорпорирано в ДПК и на договореното обезпечение,което в случая не е сторено, което обаче не променя наличната връзка и зависимост от договорите, сключени между потребител, кредитодател и поръчител във връзка с възникналото потребителско правоотношение.

Изложеното води до извод, че последиците на сделката са несъвместими с общоприетите житейски норми за справедливост и добросъвестност. Налице е неоправдано разместване на имуществени права, при което едно лице очевидно търпи значителна загуба, а друго се обогатява,заобикаляйки императивни разпоредби на закона, поради което съдът приема, че сключеният договор за поръчителство накърнява добрите нрави.

В ЗПК е посочено изчерпателно какво следва да е съдържанието на договора за кредит. Липсата на изрично посочените в чл.22 във вр. с чл. 11 ЗПК реквизити на договора за кредит водят до недействителност на същия, като в закона не е предвидена възможност тези реквизити да са определяеми такива. Предвид на изложеното договорът за потребителски кредит се явява недействителен, като ответникът дължи връщане единствено и само на предоставената с договора за паричен заем заемна сума в размер от 1 728.61 лв. , но тъй като е извършено плащане в размер 300 лева,то остава да върне 1428,61 лева Предвид разпоредбата на чл. 23 ЗПК следва да се отхвърлят исквете за установяване на дължимост на сумата за договорна лихва.

Относно претенцията за обезщетение за забавено плащане в размер на законната лихва, то същата е частично основателно предвид , че не е заплатена сумата по главното задължение, за периода от 01.10.2021г. /падежа на последната вноска по заема е 30.09.2021г./ до 28.08.2022г. в размер на 131,75 лева използвайки calculator.bg . Следва да се присъди и законната лихва от 29.08.2022г. до окончателното плащане на задължението.

Ето защо искът е частично основателен.

Отговорност за разноски.

Предвид изхода на делото и фактът , че искът е частично основателен, като съобрази и че ответника претендира разноски в размер на 1100 лева за заповедното и исковото производство, предвид отхвърлената част от претенциите му се дължат разноски в размер на 366,91лв., то в полза на ищеца следва да се присъдят сторените разноски съобразно уважената част от исквете в заповедното и в исковото производство. На ищцовото дружество следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 50,00 лева в заповедното производство и , и в размер на 100,00 лева в исковото производство, предвид липсата на фактическа и правна сложност и съгласно чл. 25 ал.1 и чл.27 ал. 1 от НЗПП. В аспекта на последното следва да се присъдят разноски за заповедното и исковото производство в размер на 362,94 лева.

По изложените мотиви Пещерският районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено, че ответникът Г. И. Б. , ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Велинград, ул. **** 191 , дължи на кредитора „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД,ЕИК 203670940 със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Д-р Петър Дертлиев“ № 25, офис сграда Лабиринт, ет. 2, офис 4, представлявано от Изпълнителния директор Ю. Ю., сумата от 1428,61 лева представляваща главница, сумата от 131,75 лева представляваща законна лихва за периода от 01.10.2021г. до 28.08.2022г., ведно със законна лихва от 29.08.2022г. до изплащане на вземането, за които суми е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение № 448/01.09.2022 г. по чл. 410 от ГПК, издадена по ч.гр.д.848/2022 г. по описа на РС Велинград,

Като **отхвърля** исковете за главницата над присъдения размер от 1428,61 лева до претендирания размер от 1626,52лв.; за сумата от 441,41 лева представляваща възнаградителна лихва; както и за разликата над присъдения размер на законната лихва от 131,75 лева до претендирания размер от 318,41 лева за периода от 01.07.2020 г. до 28.08.2022., като неоснователни.

ОСЪЖДА Г. И. Б. , ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Велинград, ул. **** 191 , **ДА ЗАПЛАТИ** на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД,ЕИК 203670940 със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Д-р Петър Дертлиев“ № 25, офис сграда Лабиринт, ет. 2, офис 4,, разноси в размер на 362,94 лева в исковото и заповедното производство .

ОСЪЖДА „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД,ЕИК 203670940, да заплати на Г. И. Б. , ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Велинград, ул. **** 191 , разноси по делото в размер на 366,91 лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд – Пазарджик в двуседмичен срок от връчването му.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Пещера: _____